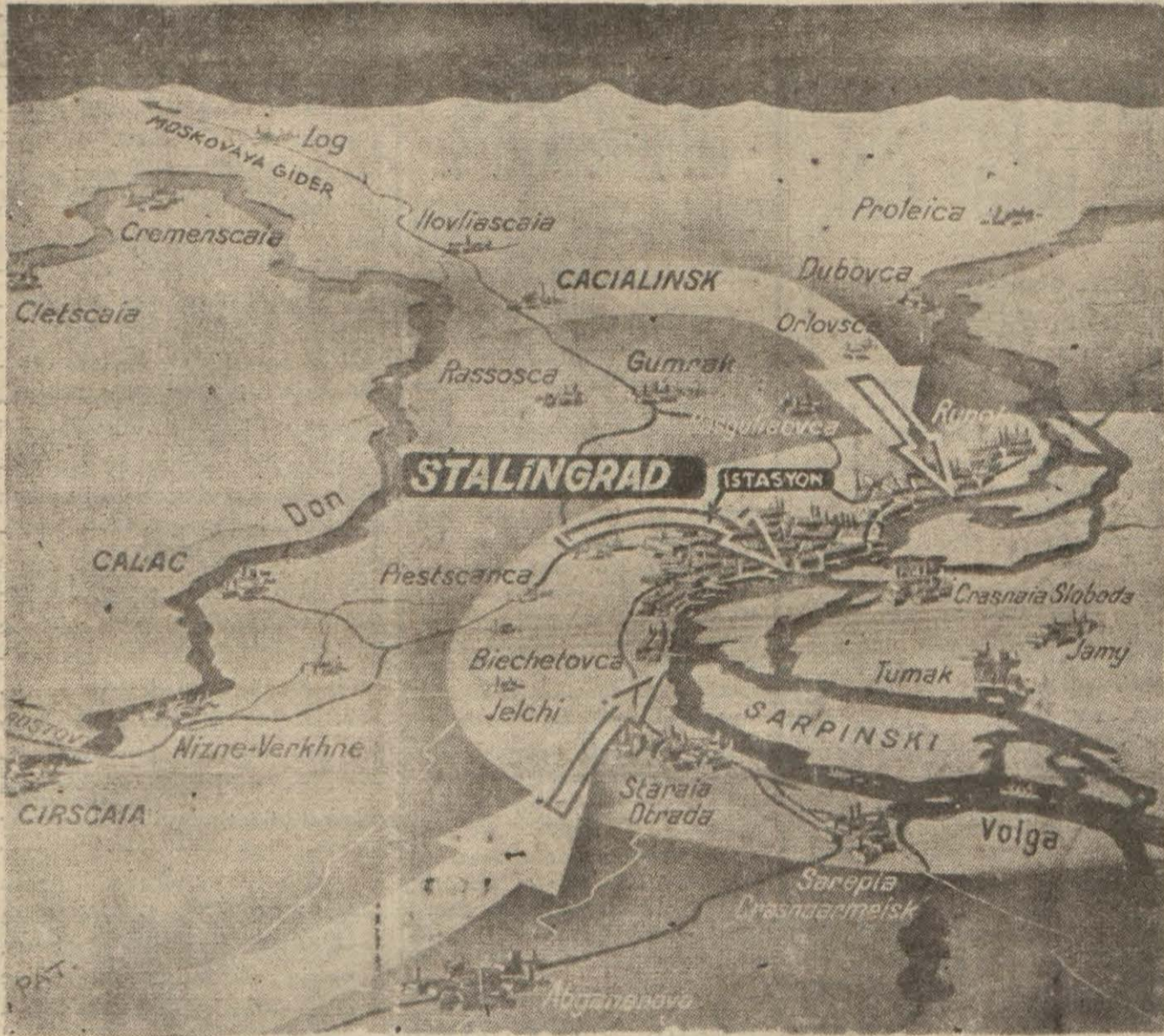




Kafkasyada fena havalar başladı

Müsait olmıyan şartlara rağmen Almanlar yeni toprak kazançları elde ettiler Stalingradda çarpışmalar devam ediyor

Berlin Volga ve Don nehirleri arasındaki Sovyet taarruzunun akim kaldığını bildiriyor, Moskova da Stalingrada karşı yapılan yeni Alman taarruzunun netice vermediğini söylüyor



Stalingradın vaziyetini ve taarruz istikamelerini gösterir harita

Berlin, 21 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığından tebliği: Müsait devam eden fena hava Kafkasya batısındaki çarpışmaları e-

teminiyle sekteye uğratılmıy-
mıştır. Müsait olmıyan şartlara rağmen Alman kuvvetleri, hava kuvvetlerinin yardımıyla, taarruzun devam

Hububat alım ve satımı hakkında yeni karar

Tayin olunan müddetlerde teslim edilmeyen hububata hükümetçe el konacak

Ankara, 21 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir: 20/10/1942 tarihli Resmî Gazetede hububat mahsulünden muayyen miktarların hükümet tarafından bedeli mukabilinde satın alınduktan sonra geri kalanın serbest bırakılmasına dair olan 366 sayılı kararın 1, 2 ve 8 inci maddelerini değiştiren 391 sayılı bir karar neşredilmiştir. Bu karar 366 sayılı karara göre müstahsilin bedeli mukabilinde hükümete

satmak mecburiyetinde olduğu hububat miktar ve nisbetleri üzerinde hiçbir değişiklik yapmamıştır. Yani bu nisbetler yüzde 25, yüzde 35 ve yüzde 50 olarak aynen kalmaktadır.

2 — 391 sayılı kararın 366 sayılı kararda yaptığı değişikliklerin esasları şunlardır:

A — Hükümet isteklerinin her tarafa alım merkezlerine teslim edilinceye kadar 1942 mahsulünün satılması ve müstahsilin nakli millî koruma kanununun muaddel

14 üncü maddesine müsteniden menolunmuştur.

B — Bir cins mahsulün hükmüt hissesinin tamamının teslimi nihayet bulunduğu bu nevi miktardan geri kalan satış ve nakil tahdidi mahallince yapılacak ilân üzerine kalkacaktır.

C — Herhangi bir cins mahsul yerine nahiyeye veya kaza mntakaları itibarıyla diğer bir cins mahsulü ikameye ticaret vekli salâhiyetli kalmıştır.

(Devamı 5 inci sayfada)

Ticaret Vekâletinin mühim bir tamimi

Belediyeler vezifelerini yapmıyorlar

Gıda maddeleri fiyatlarının mürakabesi ve ihtikârla mücadele için daha esaslı çalışacaklar

Müstahsil ve müstehlik bölgeler belediyeleri arasında sıkı bir işbirliği yapılacak, her belediye fiyat mürakabe ve ihtikârla mücadele heyetleri kuracak

Ankara, 21 (Hususi) — 371 sayılı koordinasyon kararile mülgâfiyat mürakabe komisyonları vazife ve salâhiyetleri belediye (Devamı 5 inci sayfada)

Türkiyenin uyanıklığı

Bir Alman gazetesinin "Harb karşısında Türkiye," başlıklı yazısı

"Türkler hakikatle yalanı ayırd etmesini biliyorlar,,

Ankara, 21 (Radyo gazetesi) — Almanyanın maruf gazetelerinden Volkischer Beobachter gazetesinin Türkiye mümessili (Devamı 5 inci sayfada)

Yurdda ekmek vaziyeti

Gemlikte ekmek mısırdan yapılıyor, Karabükte ekmek fiyatı 32 kuruş oldu

Karabük (Hususi) — Karabükte 600 gram ekmek 26 kuruştan 32 kuruşa çıkmıştır. Demir ve çelik fabrikaları müessesesi kendi memur (Devamı sayfa 4/1 de)

Dün gene bazı semtlerde ekmek sıkıntısı görüldü

Memurlara verilecek ekmeğin fiyatı da bugünkünden biraz daha fazla olacak

Belediye tarafından hazırlanan karneler ay başından evvel dağılacak, az geliri vatandaşlara da ucuz ekmek temini etrafındaki tetkiklere devam olunuyor

Birkaç gündüberi şehrimizin muhtelif semtlerindeki fırınlarda bariz bir ekmek darlığı görülmektedir. Dün bu yüzden fırınların önünde fazla izdiham olmuştur. Alâkadarlardan öğrendiğimize göre fırınlarda görülen bu ekmek sıkıntısının iki sebebi vardır. Birinci sebep Toprak Mahsulleri Ofisinin şehrin ekmek ihtiyacını karşılayacak nisbette vermemesidir. Ofis tarafından bütün fırınlara eski miktar üzerinden verilmede ve yeni gelen misafirlerle tahavvül eden ün ihtiyacı nazarı itibara alınmamaktadır.

Diğer taraftan fırınlardan bazıları ise kâsen günde bir sabah, bir akşam olarak iki defa ekmek çıkarmakta ve böylece kargaşalıktan istifade ederek hamur ve ekmekleri sürmektedirler. Belediye İktisad Müdürlüğü bu şekilde hareket eden fırınlar hakkında takibata başlamıştır.

Yeni ekmek karneleri

Belediye matbaasında hazırlanan yeni ekmek karneleri dün bütün kazalara tevzi olunmuştur. Bu karneler birlikler vasıtasıyla ay başından evvel halka dağıtılacaktır.

(Devamı sayfa 4/1 de)

Mekteb programlarına ahlâk ve muâşeret dersleri konmalı mı?

Mütahassıslar ne diyorlar?

Peyami Safa diyor ki:

"Bir memlekette ahlâk fesaâtı başlamışsa artık ahlâk kitabının, hattâ terbiyesinin yapacağı hiçbir şey kalmaz. Bünyeyi kurtarmak lazımdır."

Mekteb programlarına ahlâk ve muâşeret dersleri konulmalı mı mevzuu etrafında tanınmış ilim adamları ve mktefekkirimiz arasında açtığımız anket büyük bir ahlâk toplamıştır. Arkadaşımız dün de değerli edip ve fikir adamlarımızdan Peyami Safa ile görüştü. Peyami Safa diyor ki: "Bugünkü ahlâk fesaâtının baş sebebi, din ahlâkının boş kalan yerini dolduramamış olmamızdır. Fakat bu sebep, her sebep gibi, aynı zamanda bir neticedir. Neden lâfîhî din ahlâkına mâni olmadığı halde onu bıraktık? Neden onun yerine bir millet ahlâkı koymadık? Çünkü ahlâk bir taazzuvun ifadesidir. Bir millet, tıpkı bir vücud gibi, hücresleri (ferdleri) bir-



Peyami Safa

Mareşal Smuts'un beklenen nutku

Smuts da Rusya'ya sür'atle yardım edilmesini istedi

Haçlılar harbi

"Bahis mevzuu olan sosyalizm komünizm değildir,,

"Almanya için olduğu kadar Japonya için de yakın felâketi haber veren alâmetler belirdiği söylenebilir"

Londra, 21 (A.A.) — Bugün İngiliz parlamentosunda Mareşal Smuts tarafından söylenen nutkun hülasası:

Taarruza geçmek saati, geldiği zaman fazla hazırlık yapmanın ve bu suretle ele geçirilen fırsatın kaçırılmasının bir deflik olacağını söyledikten sonra Smuts şunları ilâve etmiştir: (Devamı 5 inci sayfada)

Mısır cephesinde hava çarpışmaları arttı

Kuvvetli hava teşkilleri arasında savaşlar oldu, birçok tayyareler düştü

Kahire, 21 (A.A.) — Ortaarab cesli limandaki gemilere muhtelif İngiliz kuvvetleri müşterek tebliği: 19/20 likteşrin gecesi devriyelerimiz faaliyetlerine devam etmişlerdir. Ağır ve orta büyüklükteki müteffik bomba uçakları Tobruk limanına teslislerle limandaki ticaret gemilerine taarruz etmişler, ve 19/20 ge-

Gazetecilerin dünkü toplantısı



Toplantıdan iki intiba

Basın Birliği mensubları, dün saat 14 de Eminönü Halkevinde bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıda günün ihtiyaçları, basın mensublarını alâkadar eden

muhtelif meseleler görüşülmüş ve bu arada bir basın kooperatifi kurulması kararlaştırılmıştır. Toplantı hayli münakaşalı olmuş ve saat 17 ye kadar devam etmiştir.

Memleket Haberleri

Izmirde

Eski eserlerin tamir ve restürelere başlanıyor, bunun için yeni tahsisat verildi

Izmir (Hususi) — Milattan evvel 3 üncü asra aid en kıymetli Elenistik eserlerden biri olan ve 1933-1935 senelerinde İzmir müzesi nam ve hesabına hafriyatı yapıldıktan sonra «Belevi Mozolesi» adını alan âbidenin üst tarafındaki kayanın sakatlığı ile «ölü odası» nın tamiri için Maarif ve Müzeler Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Aynı zamanda Efes harabelerinden Vedyüs jannazı önünde turistik yolların inşası sırasında çıkan iki kitabenin bulunduğu mahalde ve etrafında sondaj yapılacaktır.

Bu arada Efes büyük tiyatrosunun önündeki Elenistik-Romen çeşmesi de restore edilecek. Mükaddes yol, Mermer cadde ile Selvüs kütüphanesinin içi tamir edilip temizleneceği gibi Agoranın Mitriades kapısı önündeki büyük Kar-

Trakyaya 230 el dokuma tezgâhi verildi

Edirne (Hususi) — İktisad Vekâleti tarafından köylüye tevl edilmiş olan el dokuma tezgâhlarından 230 tanesi Trakya U. Müfettişlik mıntakasına da tahsis edilmiş ve bunlar Kırkdareli, Tekirdağı, Çanakka. le vilâyetlerine taksim olunmuştur.

Bunların malzemeleri tamamlanınca gelecek öğretmenler tarafından mahallerinde kurslar açılacak ve tezgâhlar dağıtılacaktır.

Yatılı heykeli de yerine dikilecektir.

Bu işleri görmek üzere müzeler müdürü Salâhattin Kantar Selçuğa gittmiştir.

Gemlikte

Maruf zenginlerden birinin kapısının her gece meçhul eller tarafından çalınması şehirde hayret uyandırdı, fakat hâdise çabuk aydınlandı, failler yakalandı

Gemlik (Hususi) — Şehrini-zin maruf zenginlerinden Prine fabrikası sahibi Kafağlunun, kapısının bir müddettenberi, meçhul bazı eller tarafından vurulduğu ve gecenin her saatinde ev sahiblerinin rahatsız edildiği haber Gemlikte cidden hayret uyandırmıştır. Epey zaman her kapı vurulmuşta hizmetçilerini aşağı koşturan ev sahipleri evlerine kimsenin ziyaret etmediğini ve kapının önünde de kimsenin bulunmadığını hizmetçinin söylesmesinden pek çok şüphelenmiye başlamışlar ve artık kapıyı vurup da savuşanlar kimlerse yakalamak üzere pencereye yaptıkları hususi bir tertibat ile kapılarına yaklaşan görmek imkânını tasarlamışlar, fakat kapı gene muntazam ve muttarid darbelerle vurulmakta devam etmiştir. Ev sahipleri bu vuruşları duydukları halde vuran kimseyi bir türlü görmeğe muvaffak olamamışlardır. Hâdise bundan sonra daha meraklı bir safhaya girmiş, nihayet iyi saatte olsunların hücumuna maruz kaldığını sanan ev sahipleri endişelerini izale etmek ve bu vakitsiz ziyareti defetmek üzere bir hayli çarelere başvurmuşlardır. Bütün bu manevî necat çareleri, muzib birkaç mahalle çocuğunun kurduğu tuzağı meydana çıkarmağa kâfi gelmemiştir.

Nihayet vaziyet bir tesadüfle anlaşılmıştır. Siyah tire ipini kapının tokmağına bağlayan çocuklar uzaktan görülmesine imkân olmayan bu ince ipin kaldirım üzerine gelen ucuna da bir taş bağlayarak belli bir saatten sonra zengin ev sahiplerini kızdırmak için ipi çekmekte ve kapının tokmağını işte bu suretle

[Söz Arası]

Sun'î sisin zararları

İsviçre dört tarafı harb halinde bulunan bir mıntakanın tam ortasındadır. Her ne kadar bu memleketin garb hududunu teşkil eden Fransa bugün harb harici ise de, bu, yarın için de vaziyetin böyle devam edeceğine bir delil teşkil etmez. Bundan ötürü İsviçre daimi bir teyakkuz halindedir. Her an harb âfeti hududlarına dayanabileceğini düşünerek hazırlıklar yapmakta. Geçenlerde, bu maksadla yapılan askeri manevralarda sun'î sis de kullanılmıştır. Fakat sun'î sisin nebatat üzerinde tesir yaptığı görülmüştür. O suretle ki sun'î sis yüzünden otları zehirlenen mer'aların çayırlarını yiyen hayvanları öldürmek mecburiyeti hâsıl olmuştur. İsviçrenin Uri kantonunda bu yüzden öldürülmek zarureti görülen inek ve sığırların sayısı (700) i bulunmuştur.

Tatbik olunan birçok temizleme usullerine rağmen çayırların zehirlerini izale etmek kabil olmamıştır. Bu yüzden Uri kantonunda ciddi bir sütün sıkıntısı baş göstermiştir. Manevralarda askerlerin maskelenmesi için zararlı görülen bu sun'î sis, bu münasebetle ortaya mühim bir takım meseleler çıkarmıştır. Çünkü zehirli ot yiyen hayvanların itilâfı zaruretinden başka bir de halk arasında sarı bazı hastalıklar çıkmıştır. Onların gökleri zehirlendiği için ne yağmur, ne güneş buralara nüfuz etmemekte ve aylarca sonra otlayan hayvanlar veya sebzeleri toplayıp yiyen insanlar zehirlenmektedirler. İşin garibi sudur ki bu zehirli otu yiyen beygürlere bir şey olmamaktadır. Buna mukabil insanlar ve sığırlar zehirlenmektedirler.

etmişlerdir. Ev sahibinin heyecanından kendilerine bir zevk çıkaran mahalle çocukları nihayet

Jeopolitik: Yeni Avrupa

(Baş tarafı 3/1 de)

Amerikalının, federal bir birlik için tamamen olgunlaşmış dediği bu sahada ayrılık ve aykırılıklar, kin ve düşmanlıklar hiç bir zaman şimdiki kadar bariz bir şekil almamıştı. Bu blokta, birbirine düşman Bulgar ve Sırplar, bunlarla hiç bir bağı olmayan Yunan ve Romanyalılar, Arnavud, Sloven, Makedonyalı, Boşnak ve Hırvatlar birleştirilerek dünyada eş görülmeyen bir mozayik birlik meydana getirilmiştir.

Profesör şimaldeki küçük devletleri imha ederek İngiltereye Avrupa kıtasında bir köprübaşı vermeği unutmamıştır.

İberya cümhuriyetine gelince: Daima parçalanmağa müstaid olan, muhtelif mıntakalarında istiklâl fikirleri kuvvetli yaşayan ve son senelerde halkı köklü fikir ayrılıkları ile inkisam etmiş bulunan bu memlekete bir de Portekizi ilâve ederek meydana gelecek cümhuriyetin nasıl yaşayacağına akıl erdirmek zordur.

Almanya bu sıradan bloklar ortasında en kesif, en mütecanis ve en kuvvetli hakiki bir blok halinde bırakılmıştır. Afrikada bir müstemleke alıvermekle bu memleketteki dinamizmin yok olacağına inanmış olacak ki bu kadar büyük bir kuvveti parçalamaya düşünmemiş!

Rusyaya gelince: Amerika bu memleketi 1939 daki vaziyetinden daha kuvvetli yapıyor. Bal-

tıkta ve Türk Boğazlarında ona üsler veriyor. Dünya ihtilâlini gaye edinmiş olan bu muazzam dinamik memleketi hareketten menetmek için de önüne böyle bin yamalı bloklar koymuştur.

Suriyenin iç kaynaşmalarını, Arablarla Yahudilerin nasıl uyusmak bilmez düşmanlar olduklarını bilenler profesörün Suriyedeki hristiyan devletile Filistindeki Yahudi devletinin de hayali olduğunu anlamakta zorluk çekmezler. Mısırdan Hindistana kadar olan sahadaki İslâm federasyonu da o kadar nazardır. Buralardaki milletler, aşiretler, cemaatler ancak pek kuvvetli bir diktatör elinde toplanabilir. İşte profesörün Avrupası böylece mukavvadan yapılmış bir şato gibidir.

Versay sulhunun nizamı herkesin başka türlü anladığı milliyet prensiplerine dayanmıştı. Bugün Almanlar ırk ve hayat sahası, Anglo-Saksonlar da iktisadi ve içtimai prensiplere dayanmak istiyorlar. Eskilerin düzeni yanlış çıktı. Yenilerininki ondan daha iyiye hiç benzemiyor. Hududları ne profesörler, ne de sulh konferansları çizemezler. Onları binlerce yıldır kılıçlar çizmiştir. Kılıç kuvvetli oldukça, hududlar ne kadar yanlış olurlarsa olsunlar yaşarlar.. Kılıç kuvvetten düşünceye kadar! İşte yeni Avrupanın hududları da böyle çizilecektir.

Tokat'ta şapkacılık ve çiçekçilik kursu



Tokat (Hususi) — Parti ve Halk evi başkanı Ali Rıza Yalçınalp kız Hayriye Yalçınalp'ın öğretmenliği altında Halkevinde açılan çiçek ve

kursu muvaffakiyete bitirmişlerdir. Halkevi salonlarında açılan sergi davetliler tarafından takdirle karşılanmıştır.

Resim sergisinin açılışında bulu-

Tünel Seferleri

Istanbul Belediyesi Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

23 Birinciteşrin 1942 tarihinden itibaren Tünel seferlerinin aşağıda gösterilen saatler zarfında yapılacağı sayın yolculara ifân olunur.

İlk hareket

Son hareket

Saat 7,— her gün

Saat 21,—

Saat 7,30 Pazar günü

Saat 22,—

(724)

Deniz fabrikaları umum müdürlüğünden:

Deniz fabrikaları muhasebesinde istihdam edilmek üzere dört ücretli memur alınacaktır. İstekillerin dilekçe ve icab eden vesikalarile Gölcük deniz fabrikaları genel müdürlüğüne müracaatları. (756)

